

شماره درس: ۵۱۵۳۱۰
تعداد دانشجویان:
مسئول درس: مهنوش حاجی حیدری
تلفن تماس مسئول درس:
Email: hh_mah@yahoo.com

عنوان درس: پرستاری کودک سالم
رشته، مقطع و ترم دانشجو: کارشناسی پرستاری ترم ۵
دروس پیش نیاز: پرستاری بهداشت مادران و نوزادان (۱)
اسامی مدرسین: خانم ها:
ساعات حضور در دفتر کار: ساعات غیر کلاس و کارآموزی با هماهنگی قبلی

مقدمه:

این واحد درسی حاوی اصول مراقبت خانوادگی محور، مفاهیم رشد و تکامل، نیازها و مشکلات بهداشتی کودکان در دوره های سنی مختلف است. طی این درس بر تعامل و مداخلات مناسب پرستار با کودک و خانواده جهت حفظ و ارتقای سلامت و پیشگیری از مشکلات بهداشتی تاکید می شود. به علاوه در تدریس این درس آشنایی دانشجویان با نظریه ها و جنبه های فرهنگی و اجتماعی موثر بر سلامت کودک و استفاده از مهارت های تفکر انتقادی و حل مشکل در مراقبت از کودک و خانواده مد نظر می باشد.

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با فرایند رشد و تکامل و نیازهای کودک و خانواده به منظور انجام مداخلات لازم جهت ارتقاء سلامت کودک و خانواده در چارچوب مراقبت خانوادگی محور و فرایند پرستاری منطبق بر جنبه های قانونی و اخلاقی مراقبت از کودک

اهداف رفتاری:

۸۰٪ دانشجویان در پایان کلاس قادر باشند:

- تحولات بهداشتی (تاریخچه، میزان مرگ و میر، میزان ابتلا، صدمات، برنامه های مراقبت بهداشتی بر اساس مردم سالم ۲۰۱۰) را شرح دهد.
- ۱- فلسفه مراقبت (مراقبت خانوادگی محور، مراقبت غیر تروماتیک) نقش پرستار کودکان (ارتباط درمانی، حمایت از خانواده، توسعه سلامت، پیشگیری از بیماری ها و آموزش بهداشت)، تاثیر خانواده، فرهنگ و مذهب بر سلامت کودک، نقش پرستار در مراقبت از کودک را توضیح دهد.
- ۲- فرایند پرستاری و کاربرد تفکر انتقادی را بیان کرده و در بخش بر این اساس کار کند.
- ۳- تئوری های رشد و تکامل (فروید، اریکسون، پیاژه، کولبرگ) بررسی تکامل و ابزار غربالگری رشد و تکامل کودک را شرح دهد.
- ۴- بازی و نقش آن بر تکامل کودک را شرح دهد و در بخش بر این اساس کار کند.
- ۵- رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی اجتماعی، شناختی، جنسی، تصویر از جسم خویشتن)، تطابق کودک با فرایند رشد و تکامل طبیعی (اضطراب، جدایی، ترس، انواع مراقبت از کودک شیرخوار، انضباط، محدودیت، سندرم کودک لوس، مکیدن انگشت، پستانک، کفش پوشیدن رویش دندان) و ارتقای نهایی سلامت کودک شیرخوار (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی مراقبتی خانواده) را توضیح دهد و خانواده را در این زمینه آگاه نماید.
- ۶- اختلالات تغذیه ای (کواشیورکور، ماراسموس، نارسایی رشد، اسکوروی، راشی تیس، حساسیت غذایی)، مشکلات تغذیه ای (تکنیک های نامناسب تغذیه ای، بالا آوردن، کولیک) برفک دهان، اختلالات پوست (درماتیت دیاپر) و اختلالات با علت ناشناخته (سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، آپنه شیرخوارگی) را بیان کند.
- ۷- رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، اخلاقی و معنوی، جنسی و تصویر از جسم خویشتن، تکامل اجتماعی) تکلم بازی خلق و خو) تطابق کودک با رشد و تکامل طبیعی (تعلیم توالد ف رقابت خواهر و برادر، کج خلقی، منفی گرایی، انطباق با استرس، انضباط و ارتقای نهایی سلامت کودک نو پا) تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی مراقبتی خانواده) را توضیح دهد.
- ۸- ارتقای سلامت کودک خرد سال (قبل از مدرسه) و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی شناختی، اخلاقی و معنوی، جنسی، روانی اجتماعی) تصویر از جسم خویشتن، تکامل اجتماعی (زبان، رفتار فردی اجتماعی، بازی) تطابق کودک با رشد و تکامل طبیعی (کودکستان و تجارب کودکستان و آمادگی، آموزش جنسی، پرخشگری، مشکلات گفتاری، کودک تیزهوش، استرس و ترس) و ارتقای نهایی سلامت کودک (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی مراقبتی خانواده) را شرح دهد.
- ۹- مشکلات بهداشتی اوایل خرد سالی (نو پایی و قبل از مدرسه): اختلالات عفونی (مخملک، آبله مرغان، مننژیت، آنسفالیت، سرخچه، روزئولا، اوربون، منونوکلئوز عفونی و ایدز) سوء رفتار با کودک (کودک آزاری ف سوء درمان) و ملاحظات کلی پرستاری در بیماری های انگلی روده ای را بیان کند.
- ۱۰- رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، اخلاقی و معنوی، کلامی، تکامل اجتماعی) روابط اجتماعی و مشارکت، روابط با خانواده [تصویر از خویشتن، تکامل جنسی، بازی) تطابق با رشد و تکامل طبیعی (تجارب مدرسه، محدودیت، انطباق با استرس، انضباط، ترس، کودک کلید به دست) و ارتقای نهایی سلامت طی سن مدرسه (تغذیه، خواب و استراحت، فعالیت، بهداشت دندان، بهداشت مدرسه، پیشگیری از صدمه، راهنمایی خانواده) را توضیح دهد.
- ۱۱- شب ادراری و بی اختیاری مدفوع، اختلالات رفتاری (بیش فعالی، اختلال یادگیری، ترس از مدرسه) را شرح دهد.

۱۲- رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، اخلاقی و معنوی، محیط های اجتماعی) ارتقاء سلامت نوجوان (تصورات نوجوان از سلامتی، عوامل موثر بر ارتقاء سلامتی نوجوان) نگرانی های بهداشتی نوجوان (سازگاری با خانواده و سازگاری روانی اجتماعی صدمات عادات غذایی تناسب جسمی، اعتیاد، خودکشی و افسردگی، آزار جسمی، جنسی و عاطفی، مشکلات یادگیری، آکنه، فشار خون و کلسترول بالا) را شرح دهد.

روش تدریس و منابع مورد نیاز:

سخنرانی، پرسش و پاسخ و بارش افکار ..... با استفاده از وسایل سمعی بصری Power point

روش ارزشیابی دانشجو:

امتحان کتبی به صورت سوالات چند گزینه ای و تشریحی، صحیح و غلط برگزار می گردد.

وظایف دانشجو، نحوه ارزشیابی و سیاست های دوره:

۱. حضور به موقع و شرکت فعال در کلاس درس (نحوه فعالیت های کلاس با نظر استاد مربوطه میباشد)

۲. شرکت در امتحان پایان ترم: ۲۰نمره

۳. در صورتی که غیبت دانشجو در کلاس بیش از ۴/۱۷ ساعت جلسات باشد درس مربوطه در صورت مجاز بودن یا نبودن به ترتیب حذف یا غیبت محسوب خواهد شد.

۴. در صورت تخلف در امتحانات واحد مربوطه صفر خواهد شد.

۵. در صورتی که ساعات درس با تعطیل رسمی بر خورد کند و جبران آن در زمان معین شده کلاس تا پایان ترم تحصیلی مقدور نباشد نماینده کلاس موظف است جهت

جلسه جبرانی با اساتید مربوطه هماهنگی لازم را به عمل آورد و به مسئول درس و آموزش اطلاع دهد

توجه: نتایج ارزشیابی دانشجو همراه با جواب سوالات بعد از اتمام امتحان در برد گروه اطفال نصب خواهد شد.

فرصت برای اعتراض به نمره: حداکثر سه روز پس از اعلام نمره در برد گروه اطفال و نوزادان، دانشجو می تواند اعتراض کتبی خود را به مسئول درس تحویل داده تا مورد

بررسی قرار گیرد.

منابع درس:

1- Wong . nursing care of infants and children. St louis. mosby 2011.

2- Nelson, Text book of pediatric . Saunders, 2008 .

3- James, S.R. ,Ashwill, J.W., Droske.S.G. Nursing care of children. 2006.

4- Schulte, E.B.price .D.L.,Gwin.J.F. Thompson's pediatric Nursing. Philadelphia: W.B. Saunders 2005 .

5- Towel and Adams, Maternal- Child Nursing Care. New Jersey: Prentice Hall, 2008.

6- Bowden and Greenberg, Pediatric Nursing Procedures. Philadelphia: Lippincott, 2008.

۷- وُنگ، درسنامه پرستاری کودکان. ترجمه مهناز شوقی و مهناز سنجرى، زیر نظر سونیا آرزومانیانس. تهران، نشر جامعه‌نگر، ۱۳۸۷، ۱۳۸۸ و ۱۳۹۰

۸- مارلو، پرستاری کودکان. ترجمه آرزومانیاس. انتشارات بشری. تهران: ۱۳۸۵.

۹- اسپیر، مورگان. طرح مراقبت در کودکان. ترجمه گلچین، عبد یزدان، طلاکوب. دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان: ۱۳۸۰

۱۰- راهنمای جامع مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم. گروه مولفین الهام طلاچیان..... [و دیگران] [ابه سفارش] وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اداره سلامت

کودکان. انتشارات اندیشه ماندگار، قم: ۱۳۹۳

پایگاههای اینترنتی قابل استفاده:

<http://www.iranmedex.com> ,

<http://www.kidsource.com>

<http://www.unicef.org>

<http://www.medi-smart.com/peds.htm>

http://www.discovernursing.com/jnj-specialtyID_126-dsc-specialty_detail.aspx

جدول زمان بندی درس

روز	تاریخ	ساعت	عنوان درس	استاد درس
۱	شنبه ۹۵/۶/۲۰	۱۰-۱۲	سلامت در دوره کودکی: تحولات بهداشتی (تاریخچه، میزان مرگ و میر، میزان ابتلا، صدمات، برنامه های مراقبت بهداشتی بر اساس مردم سالم ۲۰۱۰) فلسفه مراقبت (مراقبت خانواده محور، مراقبت غیر تروماتیک)	خانم حاجی حیدری
۲	شنبه ۹۵/۶/۲۷	۱۰-۱۲	مفاهیم رشد و تکامل: تئوری های رشد و تکامل (فروید، اریکسون، پیاژه، کولبرگ) بررسی تکامل و ابزار غربالگری رشد و تکامل کودک. بازی و نقش آن بر تکامل کودک	خانم حاجی حیدری
۳	۹۵/۷/۳		فرایند مراقبت از کودک و خانواده، فرایند پرستاری و کاربرد تفکر انتقادی	خانم حاج حیدری
۴	شنبه ۹۵/۷/۱۰	۱۰-۱۲	نقش پرستار کودکان (ارتباط درمانی، حمایت از خانواده، توسعه سلامت، پیشگیری از بیماری ها و آموزش بهداشت)، تاثیر خانواده، فرهنگ و مذهب بر سلامت کودک، نقش پرستار در مراقبت از کودک	خانم حاج حیدری
۵	شنبه ۹۵/۷/۱۷	۱۰-۱۲	ارتقای نهایی سلامت کودک شیرخوار (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دهان و دندان، راهنمایی مراقبتی خانواده)	خانم حاج حیدری
۶	شنبه ۹۵/۷/۲۴	۱۰-۱۲	ارتقای سلامت کودک شیرخوار و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی اجتماعی، شناختی، جنسی، تصویر از جسم خویشتن)، تطابق کودک با فرایند رشد و تکامل طبیعی (اضطراب، جدایی، ترس، انواع مراقبت از کودک شیرخوار، سندرم کودک لوس، مکیدن انگشت، پستانک، کفش پوشیدن رویش دندان)	خانم حاج حیدری
۷	شنبه ۹۵/۸/۱	۱۰-۱۲	مشکلات بهداشتی دوره شیرخوارگی: اختلالات تغذیه ای (کواشیوکور، ماراسموس، نارسایی رشد، اسکوروی، راشی تیس، حساسیت غذایی)، مشکلات تغذیه ای (تکنیک های نامناسب تغذیه ای، بالا آوردن)	خانم حاجی حیدری
۸	شنبه ۹۵/۸/۸	۱۰-۱۲	مشکلات بهداشتی دوره شیرخوارگی: کولیک، برفک دهان، اختلالات پوست (درماتیت دیپیر) و اختلالات با علت ناشناخته (سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، آپنه شیرخوارگی)	خانم حاجی حیدری
۹	شنبه ۹۵/۸/۱۵	۱۰-۱۲	ارتقای سلامت کودک نو پا و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، اخلاقی و معنوی، جنسی و تصویر از جسم خویشتن، تکامل اجتماعی)	خانم معروفی
۱۰	شنبه ۹۵/۸/۲۲	۱۰-۱۲	کج خلقی، منفی گرایی، انطباق با استرس، انضباط و تصویر از جسم خویشتن، تکامل اجتماعی (تکلم بازی خلق و خو) تطابق کودک با رشد و تکامل طبیعی (تعلیم توالی رفتن رقابت خواهر و برادر، کج خلقی، منفی گرایی، انطباق با استرس، انضباط)	خانم معروفی
۱۱	شنبه ۹۵/۸/۲۹	۱۰-۱۲	ارتقای نهایی سلامت کودک نو پا (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی مراقبتی خانواده) اختلالات عفونی (اورپون، آبله مرغان، مننژیت، آنسفالیت، سرخچه، رزوثیلا)	خانم معروفی
۱۲	شنبه ۹۵/۹/۶	۱۰-۱۲	ارتقای سلامت کودک خرد سال (قبل از مدرسه) و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی شناختی، اخلاقی و معنوی، جنسی، روانی اجتماعی) تصویر از جسم خویشتن، تکامل اجتماعی (زبان، رفتار فردی اجتماعی، بازی)	خانم دکتر نم نباتی

خانم دکتر نم نباتی	تطابق کودک با رشد و تکامل طبیعی (کودکستان و تجارب کودکستان و آمادگی ، آموزش جنسی ، پرخاشگری ، مشکلات گفتاری ، کودک تیزهوش ، استرس و ترس)	۱۰-۱۲	۹۵/۹/۱۳	شنبه	۱۳
خانم دکتر نم نباتی	ارتقای نهایی سلامت کودک (تغذیه ، خواب و فعالیت ، بهداشت دندان ، حوادث و پیشگیری از صدمه ، راهنمایی مراقبتی خانواده) مخملک ، منونوکلئوز عفونی و ایدز سوء رفتار با کودک (کودک آزاری ف سوء درمان) و ملاحظات کلی پرستاری در بیماری های انگلی روده ای	۱۰-۱۲	۹۵/۹/۲۰	شنبه	۱۴
	تعطیل (جبرانی با هماهنگی)	۱۰-۱۲	۹۵/۹/۲۷	شنبه	
خانم طلاکوب	ارتقای سلامت کودک سن مدرسه و خانواده : رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی ، روانی اجتماعی ، شناختی ، اخلاقی و معنوی ، کلامی ، تکامل اجتماعی [روابط اجتماعی و مشارکت ، روابط با خانواده] تصویر از خویشتن ، تکامل جنسی ، بازی) تطابق با رشد و تکامل طبیعی (تجارب مدرسه ، محدودیت ، انطباق با استرس ، انضباط ، ترس ، کودکان کلید به دست)	۱۰-۱۲	۹۵/۱۰/۴	شنبه	۱۵
خانم طلاکوب	ارتقای نهایی سلامت طی سن مدرسه (تغذیه ، خواب و استراحت، فعالیت ، بهداشت دندان ، بهداشت مدرسه ، پیشگیری از صدمه ، راهنمایی خانواده) مشکلات دوران مدرسه : شب ادراری و بی اختیاری مدفوع ، اختلالات رفتاری (بیش فعالی ، اختلال یادگیری ، ترس از مدرسه)	۱۰-۱۲	۹۵/۱۰/۱۱ با هماهنگی دانشجو فیل از پایان ترم	شنبه	۱۶
خانم حاج حیدری	ارتقای سلامت نوجوان و خانواده : رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی ، روانی اجتماعی ، شناختی ، اخلاقی و معنوی ، محیط های اجتماعی) ارتقای سلامت نوجوان (تصورات نوجوان از سلامتی ، عوامل موثر بر ارتقای سلامتی نوجوان) نگرانی های بهداشتی نوجوان (سازگاری با خانواده و سازگاری روانی اجتماعی صدمات عادات غذایی تناسب جسمی ، اعتیاد ، خودکشی و افسردگی ، آزار جسمی ، جنسی و عاطفی ، مشکلات یادگیری ، آکنه ، فشار خون و کلسترول بالا)	۱۰-۱۲	با هماهنگی دانشجو فیل از پایان ترم		۱۷
				-	

منبع اصلی :

1. Wong . nursing care of infants and children. St louis. mosby 2011.
2. وُنگ، درسنامه پرستاری کودکان. ترجمه مهناز شوقی و مهناز سنجری، زیر نظر سونیا آرزومانیانس. تهران. نشر جامعه‌نگر، ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ و ۱۳۹۰
3. راهنمای جامع مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم. گروه مولفین الهام طلاچیان..... [و دیگران] [به سفارش] وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، اداره سلامت کودکان. انتشارات اندیشه ماندگار، قم: ۱۳۹۳